

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen

Kaupunginhallitus 17.03.2025 § 55
128/00.04.01/2025

Valmistelija

talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän seutuhallitus on 25.2.2025 käsitellyt kuntayhtymän perussopimuksen muutosta seuraavasti:

” Seutuhallitus 25.2.2025
Päätösehdotus. Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää esittää, että Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän jäsenkunnat hyväksyvät kuntayhtymän perussopimuksen muutoksen liitteen mukaisesti.

Päätös. Seutuhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Seutuhallitus päätti puheenjohtajan esityksestä pyytää jäsenkuntien kunnan/kaupunginhallituksilta lausunnon perussopimuksen muutoksesta ennen seutuhallituksen päätöksentekoa. Lausunto pyydetään 18.3.2025 mennessä, jotta asia voidaan käsitellä seuraavassa seutuhallituksen kokouksessa.

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on jäsenkuntiensa - Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi – vuonna 2005 muodostama vapaaehtoinen Kuntalain mukainen kuntayhtymä. Kuntayhtymän tehtävistä ja päätöksenteosta on sovittu jäsenkuntien valtuustojen hyväksymässä perussopimuksessa.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat käyneet keskustelua kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa seutuhallituksen asemaa/toimintaa. Muutoksen keskeinen sisältö on kuntayhtymän seutuhallituksen jäsenten valinta asemavaltuutukseen pohjautuen.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat neuvotelleet ratkaisuehdotuksen, jossa Tampereen kehyskunnat nimeävät seutuhallitukseen yhteensä seitsemän jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä kunkin kaupungin tai kunnan hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajistosta. Tampereen kaupunki nimeää seutuhallitukseen pormestarin ja apulaispormestarin. Muut seutuhallituksen jäsenet ja kaikkien jäsenten henkilökohtaiset varajäsenet Tampereen kaupunki nimeää kaupunginhallituksen taikka kaupunginvaltuuston puheenjohtajistosta. Tarvittaessa Tampereen kaupunki voi nimetä seutuhallituksen varajäsenet myös kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä.

Seutuhallituksen kokoonpanon muodostamisessa otetaan huomioon tasa-arvolain säännökset. Seutuhallituksen jäsenmäärä ja paikkajakoon kuntien kesken ei esitetä muutoksia.

Muutoksen toteuttaminen tarkoittaa, että kuntayhtymän toimintaan sovelletaan jatkossa kuntalain mukaista yhden toimielimen mallia. Muutoksessa kuntayhtymän nykyisen yhtymäkokouksen tehtävät jaetaan seutuhallituksen ja jäsenkuntien kesken. Jäsenkunnat päättäisivät jatkossa jäsenten valitsemisesta seutuhallitukseen, kuntayhtymän tilinpäätöksen

hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan valitsemisesta.

Muutosehdotus perussopimukseen tehdään seutuhallituksessa, ja uuden perussopimuksen hyväksyvät jäsenkuntien valtuustot. Perussopimusmuutos tulee kaikkien osapuolten osalta voimaan, kun vähintään 2/3 jäsenkuntien valtuustoista sen hyväksyy ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Perussopimusmuutos korvaa voimaantulopäivästään alkaen vuonna 2008 kunnanvaltuustojen hyväksymän perussopimuksen. Muutos tulee voimaan kun uusi seutuhallituskausi alkaa 1.8.2025.”

Muutettu perussopimusluonnos on liitteenä.

Toimivalta

hallintosääntö 23 § 8 kohta

Esittelijä

kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää lausuntonaan Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta seuraavaa:

Kaupunginhallitus puoltaa suunniteltua perussopimuksen muutosta. Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on Oriveden kaupungille tärkeä seutuyhteistyön alusta. Kuntayhtymän seutuhallituksen asettaminen asemavaltuuden perusteella siten, että kehyskunnista seutuhallituksen jäsen ja hänen henkilökohtainen varajäsenensä nimetään joko kunnanhallitusten ja kunnanvaltuustojen puheenjohtajistosta on perusteltu muutos. Seutuhallituksen jäsen edustaa kuntaansa, ja käyttää seutuhallituksessa kuntansa puhe- ja äänioikeutta. Muutos myös varmistaa sen, että seutuhallituksen jäsen on samalla kuntansa kunnanhallituksen työssä mukana.

Suunniteltu muutos nk. yhden toimielimen mallin tiivistää kuntayhtymän päätöksentekorakennetta ja muutoksesta seuraa se, että kussakin jäsenkunnassa päätetään jatkossa erikseen kuntayhtymän seutuhallituksen jäsenen nimeämisen lisäksi tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä, kuntayhtymän tarkastuslautakunnan valitsemisesta sekä tilintarkastajan valitsemisesta. Mikäli jäsenkunnat eivät tee yhtäpitäviä päätöksiä jäsenkuntien päätösvaltaan kuuluvissa asioissa, kutsuu seutuhallitus koolle yhtymäkokouksen päättämään asiasta. Nämä esitetyn muutoksen seurannaisvaikutukset aiheuttavat lisää hallinnollista työtä, ja erimielisyystilanteissa päätöksentekoon viivettä. Muutoksen voidaan olettaa vähentävän kuntayhtymän päätöksentekoon liittyviä kustannuksia.

Perussopimuksen muutos tulee kaupunginvaltuuston käsittelyyn huhtitoukokuussa 2025, seutuhallituksen 26.3.2025 käsittelyn perusteella.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Asian käsittely

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Anne Kahelin teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen, joka kuului seuraavasti:

“Edustajat tulisi valita kaikkien kuntien kaupunginvaltuustojen puheenjohtajistosta ja hallitusten varsinaisista jäsenistä.”

Anne Kahelinin ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Anne Kahelin ilmoitti päätökseen eriävän mielipiteen, joka on tämän pykälän liitteenä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.
